

Dobbeltudfordring: Forståelse af Samspillet mellem Psykiske Lidelser og Rusmiddelmisbrug

Forståelse af Dobbeldiagnose: Psykiske Lidelser og Misbrug i Samspil

Dobbeldiagnose; psykisk diagnose og misbrug af rusmidler

Dobbeldiagnose er en betegnelse for, når en person har både en psykisk lidelse og et misbrug af rusmidler.

Det kan være en meget kompleks og udfordrende situation for den enkelte, og det kan være svært at få den rette hjælp – da både misbrugscenteret og socialpsykiatrien ikke har resurser og uddannet personale til at behandle begge udfordringer samtidigt.

I Danmark er der anslået, at mere end 40.000 mennesker har en dobbeldiagnose. Det svarer til cirka 1 % af befolkningen

Årsag til dobbeldiagnose

Der er ikke én enkelt årsag til dobbeltdiagnose. Det kan skyldes en række forskellige faktorer, herunder

- Genetiske faktorer: Der er en øget risiko for at udvikle både psykiske lidelser og rusmiddelmisbrug, hvis man har en familiehistorie med disse lidelser.
- Miljømæssige faktorer: Stress, traumer og andre belastninger i barndommen kan øge risikoen for at udvikle både psykiske lidelser og rusmiddelmisbrug.
- Samspil mellem psykisk lidelse og rusmiddelmisbrug: Rusmidler kan forværre symptomerne på psykiske lidelser, og psykiske lidelser kan føre til misbrug af rusmidler som en måde at håndtere symptomerne på.

De mest almindelige diagnoser, der er forbundet med misbrug, er:

- Skizofreni: Skizofreni er en alvorlig psykisk lidelse, der kan føre til hallucinationer, vrangforestillinger og social tilbagetrækning. Misbrug af rusmidler kan forværre symptomerne på skizofreni og gøre det sværere at behandle lidelsen.
- Angstlidelser: Angstlidelser er en gruppe psykiske lidelser, der kan føre til angst, bekymring og nervøsitet. Misbrug af rusmidler kan bruges til at dæmpe angsten, men det kan også forværre lidelsen på lang sigt.
- Depression: Depression er en psykisk lidelse, der kan føre til nedtrykthed, tab af interesse og initiativ samt følelser af håbløshed. Misbrug af rusmidler kan bruges til at håndtere depressionssymptomerne, men det kan også forværre lidelsen.
- Personlighedsforstyrrelser: Personlighedsforstyrrelser er en gruppe psykiske lidelser, der kendetegnes ved vedvarende mønstre af uhensigtsmæssige adfærd og tankemønstre. Misbrug af rusmidler kan være en måde at håndtere symptomerne på personlighedsforstyrrelser på, men det kan også forværre lidelsen.

- ADHD: ADHD er en udviklingsforstyrrelse, der kan føre til opmærksomhedsproblemer, hyperaktivitet og impulsivitet. Misbrug af rusmidler kan bruges til at dæmpe symptomerne på ADHD, men det kan også forværre lidelsen på lang sigt.

Problemer der kan opstå når man har dobbeltdiagnose og ønsker misbrugsbehandling

Der er en række problemer, der kan opstå på misbrugscenteret, når der er dobbeltdiagnoser hos misbrugeren. Nogle af de mest almindelige problemer omfatter:

- Misforståelser og fejldiagnoser: Det kan være svært at diagnosticere både psykiske lidelser og misbrug, da symptomerne kan overlape. Det kan føre til, at misbrugeren får den forkerte behandling, hvilket kan forværre situationen.
- Modstand mod behandling: Misbrugere med dobbeltdiagnoser kan være mere modvillige til at søge hjælp end misbrugere uden psykiske lidelser. Det kan skyldes, at de har svært ved at forstå, at de har brug for hjælp, eller at de er bange for, at behandlingen vil være for hård eller smertefuld.
- Udfordringer med at følge behandlingen: Misbrugere med dobbeltdiagnoser kan have svært ved at følge behandlingen, da de ofte har flere problemer at tackle. Det kan f.eks. være svært at holde op med at bruge rusmidler, når man samtidig har psykiske lidelser, der kan forværre sig under afvænning.
- Tilbagefald: Misbrugere med dobbeltdiagnoser har en højere risiko for tilbagefald end misbrugere uden psykiske lidelser. Det skyldes, at de ofte har flere faktorer, der kan udløse et tilbagefald, såsom psykiske lidelser, stress, traumer osv.

Her er nogle specifikke eksempler på problemer, der kan opstå på misbrugscenteret

- En misbruger med skizofreni kan have hallucinationer eller vrangforestillinger, der gør det svært for ham eller hende at følge behandlingen.
- En misbruger med angstlidelser kan opleve angstanfald, der gør det svært for ham eller hende at deltage i gruppeterapi.
- En misbruger med depression kan have svært ved at motivere sig selv til at følge behandlingen.

Mennesker med dobbeltdiagnose kan opleve en række forskellige former for stigmatisering

- **Fordomme:** Fordomme er negative domme om en person eller en gruppe af mennesker, der er baseret på forudindtagede antagelser. Fordomme om mennesker med dobbeltdiagnose kan f.eks. være, at de er farlige, uansvarlige eller ikke kan klare sig i livet.
- **Diskrimination:** Diskrimination er en form for forskelsbehandling, der er baseret på en persons race, religion, seksuel orientering, psykisk sygdom eller rusmiddelmisbrug. Diskrimination mod mennesker med dobbeltdiagnose kan f.eks. være, at de bliver afvist fra arbejde, bolig eller sociale tilbud.
- **Social isolation:** Social isolation er en tilstand, hvor en person er udelukket fra sociale fællesskaber. Social isolation kan være en konsekvens af stigmatisering, da mennesker med dobbeltdiagnose kan blive mødt med fordomme og diskrimination, når de forsøger at indgå i sociale fællesskaber.

Stigmatisering kan have en række negative konsekvenser for mennesker med dobbeltdiagnose

Stigmatisering kan få mennesker med dobbeltdiagnose til at være bange for at søge hjælp, da de er bange for at blive dømt eller behandlet dårligt eller de føler sig udstillet.

Frygten for stigmatisering kan føre til;

- Forværre deres psykiske lidelse eller rusmiddelmisbrug: Stigmatisering kan forværre symptomerne på psykiske lidelser eller rusmiddelmisbrug, da det kan føre til stress, angst og depression.
- Forhindre dem i at leve et fuldt ud liv: Stigmatisering kan gøre det svært for mennesker med dobbeltdiagnose at få et job, en bolig eller et socialt liv.

Opmærksom på stigmatisering

Det er vigtigt at være opmærksom på stigmatisering, da det kan have en række negative konsekvenser for mennesker med dobbeltdiagnose. Vi kan alle bidrage til at reducere stigmatisering ved at være mere fordomsfrie og tolerante over for mennesker med psykisk sygdom og rusmiddelmisbrug.

Det er vigtigt, at misbrugscenteret har personale, der er uddannet i at håndtere dobbeltdiagnoser. Personalet skal være i stand til at identificere de specifikke problemer, der kan opstå hos misbrugere med dobbeltdiagnoser, og de skal være i stand til at tilbyde den rette kombination af behandling.

<https://www.ambulantmisbrugsbehandling.dk/>